

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Anayasa Mahkemesi Başkanlığından:

**İKİNCİ BÖLÜM
KARAR****HASAN KAMER BAŞVURUSU**

Başvuru Numarası : 2018/11847
Karar Tarihi : 16/6/2021

Başkan : Kadir ÖZKAYA
Üyeler : Engin YILDIRIM
Celal Mümtaz AKINCI
Rıdvan GÜLEÇ
Yıldız SEFERİNOĞLU
Raportör : Çağlar ÖNCEL
Başvurucu : Hasan KAMER
Vekli : Av. Melike ZEYTİN ÇELİKER

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, tıbbi ihmal sonucu zarara uğranılması nedeniyle kişinin maddi ve manevi varlığını koruma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.

II. BAŞVURU SÜRECİ

2. Başvuru, başvuru formu ve eklerinin idari yönden yapılan ön incelemesinden sonra Komisyona sunulmuştur.

3. Komisyonca başvurunun kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir.

4. Bölüm Başkanı tarafından başvurunun kabul edilebilirlik ve esas incelemesinin birlikte yapılmasına karar verilmiştir.

5. Başvuru belgelerinin bir örneği bilgi için Adalet Bakanlığına gönderilmiştir.

III. OLAY VE OLGULAR

6. Başvuru formu ve eklerinde ifade edildiği şekliyle ve Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi (UYAP) aracılığıyla erişilen bilgi ve belgeler çerçevesinde olaylar özetle şöyledir:

7. Başvurucu 1/4/2014 tarihinde soğuk algınlığı ve yüksek ateş şikâyeti ile Torbalı Devlet Hastanesine gitmiştir. Muayene sonucunda başvurucuya antibiyotik içeren iğne reçete edilmiştir.

8. Başvurucu 7/4/2014 tarihinde yeniden hastaneye gitmiş ve reçetenin verilmesinden sonra kendisine kurum çalışan hemşire tarafından reçetede ki iğnenin yapıldığını iddia ederek iğne sonrasında kalçasında yoğun ağrı şikâyetlerinin olduğunu beyan etmiştir. Başvurucu, hastanedeki muayenelerden sonra EMG (elektronöromiyografi, sinir ölçüm testi) alınması için Atatürk Eğitim ve Araştırma Hastanesine sevk edilmiş; bu hastanede yapılan tetkikler sonucunda başvurusunun sağ ayak siyatik sinirinde meydana gelen hasar nedeniyle *düşük ayak* oluştuğu belirlenmiştir. Hastanenin Fizik ve Rehabilitasyon merkezinde on beş gün tedavi gören başvurusuda belirgin bir iyileşme olmadığından tedaviye son verilmiştir.

9. Zararlarının tazmini için idareye yaptığı başvuruya olumsuz cevap alan başvuru 1/6/2015 tarihinde İzmir 1. İdare Mahkemesinde (Mahkeme) tam yargı davası açmıştır. Dava dilekçesinde; hatalı tıbbi müdahale sonucunda çalışma gücünü %46 oranında kaybettiği, desteksiz yürüycemz hâle geldiği, psikolojisinin bozulduğu, enjeksiyon kaydı olmadığına ilişkin olarak hastane yönetimince ileri sürülen iddianın gerçeği yansıtmadığını belirterek 2.000 TL maddi, 75.000 TL manevi tazminat talebinde bulunmuştur.

10. Davalı idare; cevap dilekçesinde başvurusunun iddialarının gerçeği yansıtmadığını, kendisine 1/4/2014 tarihinde enjeksiyon yapılmadığını, daha sonra konulan tanı ile tedavinin bağlantısının bulunmadığını ileri sürmüştür.

11. Yargılama sürecinde Adli Tıp Kurumu (ATK) tarafından hazırlanan 5/8/2016 tarihli raporda; başvurusunun sağ siyatik sinirinde hasar olduğu, buna karşın sağlık kuruluşunda enjeksiyon yapıldığına dair tıbbi kayıt bulunmadığı belirtilmiştir. Aynı raporda başvurucuya hastanede enjeksiyon yapıldığının kabul edilmesi hâlinde ise enjekte edilen ilaçların sinir hasarına yol açma ihtimali olduğu, bu durumun önceden bilinmesinin mümkün olmadığını ifade edilerek sağlık personelinin kusurunun bulunmadığı sonucuna yer verilmiştir.

12. Mahkeme 8/6/2017 tarihinde maddi tazminat talebinin reddine, manevi tazminat talebinin kısmen kabulüne karar vermiştir. Kararın gerekçesinde; bilirkişi raporunun yerinde olduğu, başvurucuya enjeksiyon yapıp yapılmadığının belli olmadığı, enjeksiyon yapılması hâlinde ise sağlık personeline kusur izafe edilmeyeceği belirtilerek maddi tazminat talebi reddedilmiştir. Mahkeme manevi tazminata ilişkin değerlendirmesinde idarenin hizmet kusurunun tespit edilememiş olmasının kayıtların tam ve doğru bir şekilde tutulduğunun anlaşılmasından ve yeterli incelemenin yapılmamış olmasından kaynaklandığını belirtmiştir. Bu tespitten hareketle başvurusunun maddi gerçeğe hiçbir zaman ulaşamayacak olmasının meydana getirdiği ruhsal ve psikolojik çöküntünün neticesi olarak başvurucuya 30.000 TL manevi tazminat ödenmesine karar vermiştir.

13. Başvurucu vekili ile davalı idare vekili anılan karar için istinaf yoluna başvurmuştur. Başvurucu istinaf dilekçesinde; ATK raporunun eksik incelemeye dayandığını ve evrak üzerinden inceleme yapılması yerine bizzat kurum tarafından muayene edilmesi ve gerçekleşen sinir hasarının esas sebebinin araştırılması gerektiğini vurgulamıştır. Enjeksiyonun gereği gibi yapılması hâlinde de benzer rahatsızlıklar oluşabileceğine ilişkin tespitin tıbbi gerçeklerle bağdaşmadığını ifade etmiştir. Davalı idare vekili ise istinaf dilekçesinde olayda tazminat şartlarının gerçekleşmediğinin ATK raporu ile de sabit olduğunu belirterek manevi tazminat talebinin kabulüne ilişkin kısmını istinaf yoluyla kaldırılmasını talep etmiştir.

14. İzmir Bölge İdare Mahkemesi Altıncı İdare Dava Dairesi (Daire) 6/2/2018 tarihinde maddi tazminatın reddi kararını onamış, buna karşın manevi tazminata ilişkin kararı kaldırarak davanın manevi tazminat talebi yönünden kesin olarak reddine karar vermiştir. Gerekçede; idarenin maddi-manevi tazmin sorumluluğundan bahsedilebilmesi için hizmet kusurunun belirlenmesi gerektiği, ATK'nun düzenlediği raporda enjeksiyonun hatalı uygulandığı yönünde bir tespit bulunmadığı sonucuna yer verilmiştir.

15. Nihai karar başvurusu 13/3/2018 tarihinde tebliğ edilmiştir.

16. Başvuru 12/4/2018 tarihinde bireysel başvuruda bulunmuştur.

IV. İLGİLİ HUKUK

17. İlgili hukuk için bkz. *Fındık Kılıçaslan*, B. No: 2015/97, 11/10/2018, §§ 19-27; *Cihan Beyribey*, B. No: 2014/19450, 26/12/2018, §§ 23-28; *Fesih Aydar*, B. No: 2015/4259, 10/1/2019, §§ 24-30.

V. İNCELEME VE GEREKÇE

18. Mahkemenin 16/6/2021 tarihinde yapmış olduğu toplantıda başvuru incelenip gereği düşünüldü:

A. Başvurucunun İddiaları

19. Başvurucu; hatalı yapılan enjeksiyon nedeniyle %46 engelli hâle geldiğini, oluşan sakatlığı nedeniyle ağır şikâyetlerinin devam ettiğini, dengesiz şekilde attığı her adımda bu olayın aklına gelmesi ile psikolojik olarak da yıprandığını ifade etmiştir. Bu olaydan sonra işletmekte olduğu marketi kapatmak zorunda kaldığını, çşinin kendisini terk ederek üç çocuğu ile bıraktığını belirtmiştir. Mahkemenin hastane kayıtlarının gereği gibi tutulmaması ile ilgili bir araştırma yapmadığını, hizmet kusurunun ispat edilememesine sebebimin de bu durumdan kaynaklandığını vurgulamıştır. Enjeksiyon işleminin yapıldığı sırada yanında bulunan arkadaşını tanık olarak bildirmesine rağmen Mahkemenin eksik inceleme ile karar verdiğini belirten başvuru, kişinin maddi ve manevi varlığını koruma hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüştür.

B. Değerlendirme

20. Anayasa'nın "Kişinin dokunulmazlığı, maddi ve manevi varlığı." kenar başlıklı 17. maddesinin birinci fıkrası şöyledir:

"Herkes, yaşama, maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkına sahiptir."

21. Anayasa'nın 5. maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

"Devletin temel amaç ve görevleri, ... kişilerin ve toplumun refah, huzur ve mutluluğunu sağlamak; ... insanın maddi ve manevi varlığının gelişmesi için gerekli şartları hazırlamaya çalışmaktır."

22. Anayasa'nın 56. maddesinin üçüncü fıkrası şöyledir:

"Devlet, herkesin hayatını, beden ve ruh sağlığı içinde sürdürmesini sağlamak; insan ve madde gücünde tasarruf ve verimi artırarak, işbirliğini gerçekleştirme amacıyla sağlık kuruluşlarını tek elden planlayıp hizmet vermesini düzenler."

23. Anayasa Mahkemesi, olayların başvuru tarafından yapılan hukuki nitelendirilmesi ile bağlı olmayıp olay ve olguların hukuki tavsifini kendisi takdir eder (*Tahir Canan*, B. No: 2012/969, 18/9/2013, § 16).

24. Anayasa'nın 17. maddesinin birinci fıkrasında, herkesin maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkına sahip olduğu belirtilmekte olup söz konusu düzenleme, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 8. maddesi çerçevesinde özel hayata saygı hakkı kapsamında güvence altına alınan fiziksel ve zihinsel bütünlüğün korunması hakkına karşılık gelmektedir.

25. Anayasa Mahkemesi daha önceki kararlarında kasıt söz konusu olmaksızın hekim kusuru nedeniyle vücut bütünlüğünün zarar gördüğü şeklindeki tıbbi ihmale dair şikâyetleri Anayasa'nın 17. maddesinin birinci fıkrasında düzenlenen kişinin maddi ve manevi varlığını koruma hakkı kapsamında incelemiştir (*Melahat Sönmez*, B. No: 2013/7528, 9/9/2015; *Ahmet Sevim*, B. No: 2013/474, 9/9/2015; *İlmi Düzgüner*, B. No: 2014/9690, 11/5/2017).

26. Anılan kararlar doğrultusunda somut olayda başvurusunun tıbbi ihmale dayalı tüm şikâyetlerinin Anayasa'nın 17. maddesinin birinci fıkrasında düzenlenen kişinin maddi ve manevi varlığını koruma hakkı kapsamında incelenmesi gerekmektedir.

1. Kabul Edilebilirlik Yönünden

27. Açıkça dayanaktan yoksun olmadığı ve kabul edilemezliğine karar verilmesini gerektirecek başka bir neden de bulunmadığı anlaşılan kişinin maddi ve manevi varlığını koruma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın kabul edilebilir olduğuna karar verilmesi gerekir.

2. Esas Yönünden

a. Genel İlkeler

28. Anayasa'nın 17. maddesinin birinci fıkrasında herkesin maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkına sahip olduğu belirtilmektedir. Bu kapsamda anılan Anayasa hükmü ile kişinin maddi ve manevi varlığının bütünlüğü gerek kamusal yetkilerle donatılmış kişilerin gerekse özel kişilerin müdahalelerine karşı güvence altına alınmıştır (*Özkan Şen*, B. No: 2012/791, 7/11/2013, § 40).

29. Anayasa'nın 17. maddesinin amacı, esas olarak bireylerin maddi ve manevi varlığına karşı devlet tarafından yapılabilecek keyfi müdahalelerin önlenmesidir. Bunun yanı sıra devletin tıbbi müdahaleler nedeniyle kişilerin maddi ve manevi varlığını etkili olarak koruma, maddi ve manevi varlığına saygı gösterme şeklinde pozitif yükümlülüğü de bulunmaktadır (*Ahmet Acartürk*, B. No: 2013/2084, 15/10/2015, § 49). Nitekim Anayasa'nın 56. maddesinde de belirtildiği üzere pozitif yükümlülük, sağlık alanında yürütülen faaliyetleri de kapsamaktadır (*İlker Başer ve diğerkleri*, B. No: 2013/1943, 9/9/2015, § 44).

30. Devlet, bireylerin yaşam hakkı ile maddi ve manevi varlıklarını koruma hakkı kapsamında -ister kamu isterse özel sağlık kuruluşları tarafından yerine getirilsin- sağlık

hizmetlerini hastaların yaşamları ile maddi ve manevi varlıklarının korunmasına yönelik gerekli tedbirlerin alınabilmesini sağlayacak şekilde düzenlemek zorundadır (*Ahmet Acartürk*, § 51).

31. İlke olarak tıbbi ihmallere ilişkin şikâyetler konusunda temel başvuru yolu, hukuki sorumluluğu tespit adına takip edilecek olan hukuk veya idari tazminat davası yoludur (*Nail Arıtuş*, B. No: 2013/2839, 3/4/2014, § 38).

32. Maddi ve manevi varlığı koruma hakkı kapsamında hukuki sorumluluğu ortaya koymak adına adli ve idari yargıda açılacak tazminat davalarının makul derecede dikkatli ve özenli inceleme şartını yerine getirmesi gerekmektedir. Derece mahkemelerinin bu tür olaylara ilişkin yürüttükleri yargılamalarda Anayasa'nın 17. maddesinin gerektirdiği seviyede derinlik ve özenle bir inceleme yapıp yapmadıklarının ya da ne ölçüde yaptıklarının da Anayasa Mahkemesi tarafından değerlendirilmesi gerekmektedir. Zira derece mahkemeleri tarafından bu konuda gösterilecek hassasiyet, yürürlükteki yargı sisteminin daha sonra ortaya çıkabilecek benzer hak ihlallerinin önlenmesinde sahip olduğu önemli rolün zarar görmesine engel olacaktır (*Yasin Çıldır*, B. No: 2013/8147, 14/4/2016, § 57; *Tevfik Gayretli*, B. No: 2014/18266, 25/1/2018, § 32).

33. Diğer taraftan belirtmek gerekir ki olayların oluşumuna ilişkin detillerin değerlendirilmesi öncelikle idari ve yargısal makamların ödevidir. Aynı şekilde başvuru dosyasında bulunan tıbbi bilgi ve belgelerden hareketle bilirkişilerin vardığı sonuçların doğruluğu hakkında fikir yürütmek Anayasa Mahkemesinin görevi değildir (*Mehmet Çolakoğlu*, B. No: 2014/15355, 21/2/2018, § 47). Ancak kişinin maddi ve manevi varlığını koruma hakkı kapsamında yerine getirmek zorunda olduğu usul yükümlülüklerinin somut olayda yerine getirilip getirilmediğinin nesnel bir şekilde değerlendirilmesi için ilgili anayasal kurallar bağlamında derece mahkemelerinin kendilerine tanınmış takdir yetkileri çerçevesinde hareket edip etmediklerinin denetlenmesi gerekir. Bu bağlamda müdahaleyi haklı göstermek için öne sürülen gerekçelerin ilgili ve yeterli olup olmadığı incelenmelidir (*Murat Atılğan*, B. No: 2013/9047, 7/5/2015 § 44).

34. Bu bağlamda derece mahkemelerinin gerekçeleri, tarafların kanun yoluna başvuru ihtarını etkili şekilde kullanabilmesini sağlayacak surette ayrıntılı olarak ortaya konulmalı; ulaşılan sonuçlar yeterli açıklıktaki bilimsel görüş ve raporlar gibi somut, nesnel verilerle dayandırılmalıdır (*Murat Atılğan*, § 45).

b. İlkelerin Olaya Uygulanması

35. Anayasa Mahkemesi Anayasa'nın yukarıda değinilen 17. maddesi kapsamında devlete düşen pozitif yükümlülüklerin somut olay bağlamında yerine getirilip getirilmediğini denetlemek durumundadır (*Tevfik Gayretli*, § 36). Bu sebeple başvuruya konu olay, devletin kişinin maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkına ilişkin pozitif yükümlülüğü kapsamında incelenmiştir.

36. Başvurucu; enjeksiyon işleminin hatalı yapılması sonucu vücut bütünlüğünün bozulduğunu, Mahkemenin enjeksiyon kayıtlarını tespit eden tıbbi kayıtları incelemeyen karar vermesinin anayasal güvencelere aykırı olduğunu iddia etmektedir.

37. Tıbbi müdahale sonucunda vücutta sakatlık ya da maddi ve manevi varlığı zedeleyen diğer rahatsızlıkların meydana geldiği vakıtalarda müdahalenin tıp biliminin güncel ve genel kabul gören kurallarına uygun olarak gerçekleştirilip gerçekleştirilmediğinin tespiti

büyük ölçüde teşhis ve tedavi sürecindeki kayıtların incelenmesiyle mümkün olabilmektedir. Bu nedenle bu kayıtların tutulması, saklanması ve gerektiğinde yargısal mercilere ibraz edilmesi büyük önem taşımaktadır. Teşhis ve tedavi sürecindeki verilerin kaydedilmesi ve makul bir süre saklanması sorumluluğu, tıbbi müdahaleyi gerçekleştiren sağlık kuruluşuna aittir (*Hatice Turhan*, B. No: 2016/4642, 20/11/2019, § 39).

38. Somut olayda dosyaya sunulan ATK raporu ve tarafların müşterek beyanları uyarınca başvuru tarihinde hastane acil servisine giderek muayene olduğu ve kendisine reçete verildiği sabittir. Buna karşın hastane kayıtlarında başvurucuya uygulanan tedavi ve saati ile tedaviyi uygulayanın adı ve soyadı bölümünün boş bırakıldığı hatta sonraki hasta kaydında da hiçbir bilginin yer almadığı görülmektedir. Dolayısıyla tıbbi kayıtların başvuru hakkında hangi tedavinin uygulandığını, bu tedavinin ehil kişiler tarafından yapıp yapılmadığını tespiti elverişli nitelik taşımadığı değerlendirilmiştir.

39. Nitekim Mahkeme hastane kayıtlarının doğru tutulmamasının sonucu olarak manevi tazminat ödenmesine karar vermiştir. Daire kararında işe kayıtların tutulmamasının hemşirenin ve sağlık kuruluşunun sorumluluğuna ne yönde etki edeceği değerlendirilmemiştir. Kararda, hasta dosyasının tutulması yükümlülüğünün sağlık kuruluşuna ait olduğu hususunun gözetilmediği, bu konuda bir tespit içermeyen ATK raporunun hükme esas alındığı anlaşılmıştır. Daire, hasta hakkında tutulan tüm tıbbi kayıtları saklama ve istendiğinde yetkili mercilerin incelemesine sunma yükümlülüğünün sağlık kuruluşuna ait olduğu hususunu gözetmeden ve bu durumun kusur sorumluluğuna ne yönde etki edeceğini değerlendirmeden ATK raporu doğrultusunda hüküm kurmuştur. Netice itibarıyla yargısal süreç içinde başvuru tarihindeki esaslı iddialarına karşı makul ve yeterli ölçüde yanıt verilmemesi nedeniyle Daire tarafından yapılan incelemenin etkili yargısal sistem kurma yükümlülüğüne uygun bir nitelik taşımadığı belirlenmiştir.

40. Sonuç olarak başvuru tarihindeki enjeksiyonun hatalı olup olmadığı konusunda hasta dosyasının tutulması yükümlülüğünün idareye ait olduğu hususu da gözetilerek somut bulgulara dayalı gerekçe sunulmadığı ve başvuru tarihindeki itirazlarının karşılanmadığı kanaatine varılmıştır. Bu durumda kamu makamlarının başvuru konusu olaydaki pozitif yükümlülüklerini yerine getirmediği sonucuna ulaşılmıştır.

41. Açıklanan gerekçelerle Anayasa'nın 17. maddesinde güvence altına alınan kişinin maddi ve manevi varlığını koruma hakkının ihlal edilmesine karar verilmesi gerekir.

C. 6216 Sayılı Kanun'un 50. Maddesi Yönünden

42. 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 50. maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

“(1) Esas inceleme sonunda, başvuru tarihindeki hakkın ihlal edildiğine ya da edilmediğine karar verilir. İhlal kararı verilmesi hâlinde ihlalin ve sonuçlarının ortadan kaldırılması için yapılması gerekenlere hükmedilir...

(2) Tespit edilen ihlal bir mahkeme kararından kaynaklanmışsa, ihlali ve sonuçlarını ortadan kaldırmak için yeniden yargılama yapmak üzere dosya ilgili mahkemeye gönderilir. Yeniden yargılama yapılmasında hukuki yarar bulunmayan hâllerde başvuru lehine tazminata hükmedilebilir veya genel mahkemelerde dava açılması yolu gösterilebilir. Yeniden yargılama yapmakla yükümlü mahkeme, Anayasa Mahkemesinin ihlal kararında açıldığını ihlali ve sonuçlarını ortadan kaldıracak şekilde mümkünse dosya üzerinden karar verir.”

43. Başvurucu, ihlalin tespit edilmesi, yeniden yargılama yapılması ile maddi ve manevi tazminat talebinde bulunmuştur.

44. Anayasa Mahkemesinin *Mehmet Doğan* ([GK], B. No: 2014/8875, 7/6/2018) kararında ihlal sonucuna vardığında ihlalin nasıl ortadan kaldırılacağı hususunda genel ilkeler belirlenmiştir. Anayasa Mahkemesi diğer bir kararında ise bu ilkelerle birlikte ihlal kararının yerine getirilmemesinin sonuçlarına da değinmiş ve bu durumun ihlalin devamı anlamına geleceği gibi ilgili hakkın ikinci kez ihlal edilmesiyle sonuçlanacağına işaret etmiştir (*Aligül Alkaya ve diğerleri (2)*, B. No: 2016/12506, 7/11/2019).

45. Bireysel başvuru kapsamında bir temel hakkın ihlal edildiğine karar verildiği takdirde ihlalin ve sonuçlarının ortadan kaldırıldığından söz edilebilmesi için temel kural, mümkün olduğunca eski hâle getirmenin yani ihlalden önceki duruma dönülmesinin sağlanmasıdır. Bunun için ise öncelikle ihlalin kaynağı belirlenerek devam eden ihlalin durdurulması, ihlale neden olan karar veya işlemin ve bunların yol açtığı sonuçların ortadan kaldırılması, varsa ihlalin sebep olduğu maddi ve manevi zararların giderilmesi, ayrıca bu bağlamda uygun görülen diğer tedbirlerin alınması gerekmektedir (*Mehmet Doğan*, §§ 55, 57).

46. İhlalin mahkeme kararından kaynaklandığı veya mahkemenin ihlali gideremediği durumlarda Anayasa Mahkemesi 6216 sayılı Kanun'un 50. maddesinin (2) numaralı fıkrası ile Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 79. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (a) bendi uyarınca ihlalin ve sonuçlarının ortadan kaldırılması için yeniden yargılama yapılmak üzere kararın bir örneğinin ilgili mahkemeye gönderilmesine hükmeder. Anılan yasal düzenleme, usul hukukundaki benzer hukuki kurumlardan farklı olarak ihlali ortadan kaldırmak amacıyla yeniden yargılama sonucunu doğuran ve bireysel başvuruya özgülenen bir giderim yolunu öngörmektedir. Bu nedenle Anayasa Mahkemesi tarafından ihlal kararına bağlı olarak yeniden yargılama kararı verildiğinde usul hukukundaki yargılamanın yenilenmesi kurumundan farklı olarak ilgili mahkemenin yeniden yargılama sebebini varlığını kabul hususunda herhangi bir takdir yetkisi bulunmamaktadır. Dolayısıyla böyle bir kararın kendisine ulaştığı mahkemenin yasal yükümlülüğü, ilgilinin talebini beklemezsizin Anayasa Mahkemesinin ihlal kararı nedeniyle yeniden yargılama kararı vererek devam eden ihlalin sonuçlarını gidermek üzere gereken işlemleri yerine getirmektir (*Mehmet Doğan*, §§ 58, 59; *Aligül Alkaya ve diğerleri (2)*, §§ 57-59, 66, 67).

47. İncelenen başvuruda, maddi ve manevi zararın giderimi konusunda Anayasa'nın 17. maddesi bağlamında özenti bir yargılama yapılmaması nedeniyle ihlalin doğrudan derece mahkemelerinin kararlarından kaynaklandığı anlaşılmaktadır.

48. Bu durumda kişinin maddi ve manevi varlığın korunması hakkının ihlalinin sonuçlarının ortadan kaldırılması için yeniden yargılama yapılmasında hukuki yarar bulunmaktadır. Yapılacak yeniden yargılama ise bireysel başvuruya özgü düzenleme içeren 6216 sayılı Kanun'un 50. maddesinin (2) numaralı fıkrasına göre ihlalin ve sonuçlarının ortadan kaldırılmasına yöneliktir. Bu kapsamda yapılması gereken iş, yeniden yargılama kararı verilerek Anayasa Mahkemesini ihlal sonucuna ulaştıran nedenleri gideren, ihlal kararında belirtilen ilkelere uygun şekilde yeni bir karar verilmesinden ibarettir. Bu sebeple kararın bir örneğinin yeniden yargılama yapılmak üzere mahkemeye gönderilmesine karar verilmesi gerekmektedir.

49. İhlalin ve sonuçlarının ortadan kaldırılması için yeniden yargılamanın yeterli bir giderim sağlayacağı anlaşıldığından tazminat talebinin reddine karar verilmesi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

50. Dosyadaki belgelerden tespit edilen 294,70 TL harçtan ve 3.600 TL vekâlet ücretinden oluşan toplam 3.894,70 TL yargılama giderinin başvurucaya ödenmesine karar verilmesi gerekir.

VI. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Kişinin maddi ve manevi varlığını koruma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın **KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,**

B. Anayasa'nın 17. maddesinde güvence altına alınan kişinin maddi ve manevi varlığını koruma hakkının **İHLAL EDİLDİĞİNE,**

C. Kararın bir örneğinin kişinin maddi ve manevi varlığını koruma hakkının ihlalinin sonuçlarının ortadan kaldırılması için yeniden yargılama yapılmak üzere İzmir 1. İdare Mahkemesine (E.2015/834, K.2017/1023) **GÖNDERİLMESİNE,**

D. Başvurucunun tazminat talebinin **REDDİNE,**

E. 294,70 TL harçtan ve 3.600 TL vekâlet ücretinden oluşan toplam 3.894,70 TL yargılama giderinin başvurucaya **ÖDENMESİNE,**

F. Ödemenin, kararın tebliğini takiben başvuruca Hazine ve Maliye Bakanlığı'na başvuru tarihinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması halinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal **FAİZ UYGULANMASINA,**

G. Kararın bir örneğinin bilgi için Adalet Bakanlığı'na ve İzmir Bölge Adliye Mahkemesi Altıncı İdari Dava Dairesine (E.2017/1600, K.2018/183) **GÖNDERİLMESİNE** 16/6/2021 tarihinde **OYBİRLİĞİYLE** karar verildi.

Başkan
Kadir ÖZKAYA

Üye
Engin YILDIRIM

Üye
Celal Mümtaz AKINCI

Üye
Rıdvan GÜLEÇ

Üye
Yıldız SEFERİNOĞLU